

**TALLINNA RINGRAUDTEE
RIIGI ERIPLANEERINGU ETTEVALMISTAMINE**

KOOSOLEKU PROTOKOLL

Omavalitsusmaja, Sirge tn 2, Tallinn
24. september 2020
Algus kell 10:00
Lõpp kell 11:45

Juhatas:	Joel Jesse	Harjumaa Omavalitsuste Liidu tegevdirektor
Protokollis:	Kristjan Kenapea	Harjumaa Omavalitsuste Liidu jurist
Osalesid:	Sandra Mikli	Sorainen Advokaadibüroo AS
	Kati Rohtla	Sorainen Advokaadibüroo AS
	Paul Künnap	Sorainen Advokaadibüroo AS
	Andres Piirsalu	OÜ Entec Eesti
	Kaarel Kose	Harjumaa Omavalitsuste Liit
	Rainer Persidski	Keskkonnaministeerium
	Ahti Kuningas	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
	Indrek Gailan	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
	Tiit Oidjärv	Rahandusministeerium
	Leevi Laever	Rahandusministeerium
	Alan Rood	Rahandusministeerium
	Enno Fels	Keila Linnavalitsus
	Aimur Liiva	Kiili Vallavalitsus
	Erki Ruben	Lääne-Harju Vallavalitsus
	Priit Põldmäe	Rae Vallavalitsus
	Siim Orav	Rae Vallavalitsus
	Marti Rehemaa	Saku Vallavalitsus
	Tanel Ots	Saku Vallavalitsus
	Aarto Eipre	AS Alexela Logistics
	Andrus Noor	AS Eesti Raudtee
	Riho Vjatkin	AS Eesti Raudtee
	Urmas Peterson	AS Operail
	Tõnu Grünberg	OÜ Rail Baltic Estonia
	Anvar Salomets	OÜ Rail Baltic Estonia
	Hele-Mai Metsal	AS Tallinna Sadam
	Ester Tuiksoo	Paldiski Ettevõtjate Liit
	Jaanus Ilumets	Paldiski Sadamate AS
	Andrus Kaldalu	Ülemiste City

Aruteluteemad / päevakord

- Tallinna ringraudtee riigi eriplaneeringu algatamise taotluse eelnõu tutvustamine ja ülevaade laekunud tagasisidest (Advokaadibüroo Sorainen AS);
- Ülevaade Harjumaa Omavalitsuste Liidu ning Rahandusministeeriumi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 15.09.2020 eelkohtumisest;
- Tallinna ringraudtee riigi eriplaneeringu finantseerimisvõimaluste kaardistamine ja edasiste tegevuste kokku leppimine;
- Muud kohapeal algatatud Tallinna ringraudtee teemalised küsimused.

Arutelu

Joel Jesse avas koosoleku ja tutvustas Tallinna ringraudtee riigi eriplaneeringu (REP) ettevalmistamisel seni tehtut.

Sandra Mikli tutvustas REP taotluse eelnõud. Eelnõus olevale kahele trassialternatiivile võib menetluse käigus uusi alternatiive või alamalternatiive lisanduda. Eelnõu kohaselt on REP algatamiseks riiklik huvi, mis kajastub ka muudes riiklikes strateegiadokumentides. REP alusel on võimalik seada kinnisasjadele kitsendusi ja panna paika täpsed asukohaandmed, samas kui maakonnaplaneeringu alusel seda teha ei saa.

Andres Piirsalu andis REP taotluse eelnõust täpsema ülevaate. Esitatud alternatiivid tulenevad Harju maakonnaplaneeringust. Muuhulgas analüüsitakse põhjapoolse trassialternatiivi mõttekust, lõunapoolse alternatiivi seostatus Rail Balticuga (RB). Oluline on ringraudtee siduda ümbritseva infrastruktuuri ja läbitavate asulatega.

Andres Piirsalu andis ülevaate taotluse eelnõu kohase REP käigus kavandatavatest uuringutest ja KSH põhimõtetest. Eskiisprojektidega saab trassikoridorid kitsamaks (st välja selgitada tegeliku maavajaduse ehitamiseks), samuti kavandada müratõkked ja keskkonnamõjude leevendusmeetmed. Etapi lõpus tehakse valik lõuna- ja põhjaalternatiivi vahel. Samuti analüüsitakse etapiviisilise elluviimise võimalust. Järgmises etapis saab KMH raames detailsema plaani põhjal (loodusmõjud, ehitusgeoloogia) juba ehitusprojekti. RB-ga kattuvus lõigus hinnatakse lisaks RB KMH-le keskkonnamõjusid veel täiendavalt. Lähim Natura ala on põhjatrassist ca 900 m kaugusel.

KSH hindamisel vaja arvestada raudteel transportida võidavate ohtlike veostega.

REP prognoositav kestus on 4-5 aastat. REP on üleriigilise mõjuga projekt (transpordiühenduste loomine, inimeste liikuvuse parandamine). Ringraudteed käsitleb ka 23.09.2020 avaldatud „Transpordi ja liikuvuse arengukava aastateks 2021-2035“ eelnõu. Ringraudtee vastab selle arengukava põhimõtetele ja eesmärkidele.

Eesmärk on REP teha detailsusastmes, mille põhjal oleks selge reaalne maavajadus ringraudtee ehitamiseks ühes kaasneva taristuga. See võimaldaks riigil alustada maade ümberkruntimist ja omandamist, eesmärgiga hoida trassikoridor ehitistest vabana, kuid saada maa väljaspool trassikoridori piirangutest vabaks.

Rahandusministeeriumi esindaja rõhutas, et eelprojekti koostamine on eelduseks REP kehtestamisele, kuna sealt tulevad sisulised põhjendused mõjude hindamiseks ja planeeringu koostamiseks. REP elluviidavuse teema on oluline kaalutlus REP algatamiseks või algatamata jätmiseks. Taotluse eelnõus on elluviidavuse peatükki täiendatud. Rahandusministeerium täpsustab kindlasti elluviidavuse osa edasistes menetluse etappides ja annab REP elluviidavuse kohta omapoolse seisukoha, küsides elluviidavuse osas kindlasti enne algatamist veel sisendit Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt (MKM).

Kiili valla esindaja osutas, et praeguste teadmiste kohaselt on võimalikke reisijaid vähe. Kaubavedude perspektiiv ei lisa kohalike elanike seas projektile toetust. Valla partneriks hakkamise otsustab volikogu.

Rae valla esindaja teatas, et enne REP algatamist on vaja saada teema osas tagasisidet ning kaaluda tuleks rahastamissüsteemi muudatusi, et kohalikud omavalitsused saaksid riikliku tähtsusega projektide kaasrahastamisel riigilt toetuse muul viisil tagasi.

Tõstatati küsimus, et miks riik ei rahasta kogu projekti. MKM esindaja selgitas, et arvestades praeguseid eelarvevõimalusi ja kaubamahte tullakse vastu kohalikule initsiatiivile, eesmärgiga tagada tulevikus võimalus viia kaubarongiliiklus pealinnast välja. Riigi panus on tema suur REP kaasfinantseerimisosas.

Kohalikel omavalitsustel on REP-st konkreetne kasu, kui 500 m laiast trassikoridorist saab kitsas, tulevast trassikoridori ei ehitata täis, säilitatakse tulevikus raudtee rajamise võimalus ning samas ülejäänud maad vabanevad arendustegevuseks.

Saku valla esindaja juhtis tähelepanu, et Tammemäe karjääri kaevandamisloa muutmistaotluse rahuldamine võib takistada mõlema alternatiivi kohast raudtee paiknemist ja vajalike taristuobjektide rajamist.

Osutati, et ringraudtee ja maanteed ristumine avab võimalusi integreerida ühistransporti, pikendades Tallinna ühistranspordiliine raudteepeatusteni. REP käigus selgitatakse need võimalused ja analüüsitakse sotsiaalmajanduslikke mõjusid. Peatuste asukohad ja arv ringraudteel on ühistranspordi kompleksse arendamise küsimus, REP-ga tagatakse, et erinevad ühistranspordiliigid ei konkureeriks ja leitakse võimalus autostumise piiramiseks.

HOL esindaja selgitas, et ümberkaudsete elanike liikumisvajadusi uuritakse REP käigus. Ta märkis, et kvaliteetse, turvalise ja kiire ühistranspordi korral on inimesed nõus seda kasutama, mida kinnitab ka asjaolu, et Harju maakonnas on uute reisirongide saabumisest alates rongikasutajate hulk kasvanud enam kui kaks korda (läänesuund üle 3,5 miljoni reisija aastas).

AS Eesti Raudtee esindaja selgitas Soodevahe kaubajaama osas, et ringraudtee ei põhjusta ühegi terminali vajadust. Kuigi 1520 mm rööpmelaiusega ligipääs tuleb Soodevahe terminali sõltumata ringraudteest, annab ringraudtee ehitamine kaubajaamale täiendavaid võimalusi ning terminalile saab teisest otsast täiendava ligipääsu. Samas kui ringraudtee tahetakse Tapa suunas olemasolevale raudteele välja tuua mujal kui Lagedis, on vaja uut raudteejaama. Ringraudteele kavandatavast reisiliikluse mahust sõltub ka vajalike vahejaamade ja möödasõidukohtade arv, kaubaveoks piisab ühest möödasõidukohast.

REP-ga ei tohi hakata RB projekte ümber tegema, RB põhiprojekt ja KMH peavad minema oma ajakavas. Ringraudteega täiendavaks arvestamiseks ei ole MKM olemasolevat suunist täpsustanud. Arvestades RB praegust suurt täpsusastet, oleks vaja RB ja REP lähenemised täpsustada. REP algatamisprotsessi käivitades on ka alus osapoolte tegevuse kooskõlastamiseks.

Paldiski Ettevõtjate Liidu esindaja märkis, et REPi ettevõtjatega ühise rahastamise pretsedenti seni pole, samas tegu riiklikult olulise projektiga, mis on vajalik ka regionaalpoliitiliselt.

HOL esindaja selgitas, et ühisrahastuse meetodit on kasutatud Tallinna väikese ringtee eelprojekti finantseerimisel. Ettevõtjate lõikes on võimalik veel panuseid täpsustada, selle kohta esitab HOL kirjalikud ettepanekud.

HOL saadab partneritele oktoobri alguses kirjad palvega olla ringraudtee REPi koostamisel kaasfinantseerijaks vastavalt tutvustatud kulude jaotusettepanekule. Prognoositav rahastusperiood, mille lõikes kaasfinantseerija summa jaguneb, on 5-7 aastat (täpsustatakse Rahandusministeeriumiga). Esialgu on vaja leppida kokku suurusjärgud ja proportsioonid. Eesmärk jõuda kokkuleppele hiljemalt 2021. aasta I kvartalis. Kalkulatsioonides jäädakse keskmise maksumuse juurde, aga kui töö peaks hanke raames kallimaks minema, siis arutatakse teema enne hanke heakskiitmist või tagasilükkamist

veel läbi ja otsustatakse edasised toimingud. Samas on ka võimalus, et REPi kogumaksumus läheb hanke raames soodamaks. Sõltuvalt asjaoludest võib esimene makse olla kas 2021. aasta lõpus või tõenäolisemalt 2022. aastal. Tallinn ja Saue vald on valmis arutama rahastamise teemat edasi lähtudes esitatud jaotusettepanekust.

Järgmised sammud Tallinna ringraudtee REP ettevalmistamisel:

- 1. HOL esitab oktoobri alguses partneritele ettepanekud olla Tallinna ringraudtee REP kaasrahastajaks (s.h kulude jaotusettepaneku ning võimalike riskide ja muutuda võivate asjaolude ülevaate), paludes tagasisidet hiljemalt 01.12.2020.**
- 2. HOL teavitab koostööpartnereid Tallinna ringraudtee REP teema arutelu tulemustest (algatamise taotluse ettevalmistamine, rahastuse küsimused) valitsuse kabinetinõupidamisel.**
- 3. Kui riigi eelarvestrateegia läbirääkimiste käigus tuleb REP rahastamise osas positiivne otsus sügisel 2020, seatakse eesmärgiks REP kaasrahastamisepartnerite ringi täpsustamine, läbirääkimiste lõpetamine ja rahastamiskokkuleppe sõlmimine 2021. aasta I kvartali jooksul.**
- 4. Rahastamiskokkuleppe saavutamisel otsustab HOL juhatus Tallinna ringraudtee REP algatusettepaneku esitamise.**

/ digitaalselt allkirjastatud /

Joel Jesse
Koosoleku juhataja

/ digitaalselt allkirjastatud /

Kristjan Kenapea
Protokollija

Koosoleku materjalid ja ettekanded:

- **Sorainen Advokaadibüroo AS ettekanne**

Tallinna
ringraudtee REPi tac

- **Harjumaa Omavalitsuste Liidu ettekanne**

Tallinna
ringraudtee REP - Jc

- **MKMi ja RaMi esindajatega 15.09.2020 toimunud koosoleku protokoll**

PROTOKOLL -
Ringraudtee_nõupic

- **REPi kogumaksumus ajateljel (sh jaotusettepanek partnerite vahel)**

Tallinna
ringraudtee REPi ko

- **Tallinna ringraudtee REPi täpsustatud taotluse eelnõu (lähteülesanne)**

Taotlus - Tallinna
ringraudtee REPi taot

- **Taotluse eelnõule antud tagasiside tabel, sh ülevaade, kuidas on tähelepanekutega ja ettepanekutega arvestatud**

Kooskõlastustabel -
Tallinna ringraudtee